

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de *hervormde* vaan

77° jaargang · nr 1 · januari 2017

pagina 3

Meditatie:
**Biddend
trouw zijn**

pagina 7

Bijbelstudie n.t.:
**Mattheüs
24 : 1-25 : 46**

pagina 14

Serie Tien Geboden:
**Het negende
gebod**

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30 - 11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij februari-nummer

De kopij voor het februari-nummer moet vóór
21 januari bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	7
Van de voorzitter	12
'Onder een vergrootglas'	13
Serie tien geboden (negende gebod)	14
Organisatienieuws	17
Boekbesprekingen	18
Overlijdensberichten	18
Telegram van de koning	20

Biddend trouw zijn

“Toen riep Mozes tot de HEERE...”, Exodus 17 : 4a

Mozes. Hij is door de HEERE als leider over Zijn volk Israël aangesteld. Geroepen bij de brandende braamstruik. De struik die wel brandde, maar niet verteerde. Zo wil de HEERE Zijn volk Israël bewaren. Daar gebruikt Hij Mozes als leidsman voor.

In vers 4 lezen wij de reactie van Mozes op het gemor van het volk. En wat stáát er dan?:

“Toen riep Mozes tot de HEERE...”

U vindt het misschien vanzelfsprekend. Want wat kun je beter doen dan dat?

Weglopen?

Maar Mozes had bijvoorbeeld ook wel weg kunnen lopen.

Voor de 3e keer in amper twee maanden beginnen ze aan zijn hoofd te zeuren. Het zou heel menselijk zijn geweest, als hij nu het bijltje er maar bij neergegoot had. Als hij nu zijn staf er maar bij neergegoot had. Maar nee. Mozes blijft trouw.

Trouw aan de HEERE; trouw aan het volk van de HEERE; trouw aan zijn roeping.

Hij loopt niet weg.

Voor jezelf beginnen?

Als reactie had Mozes ook voor zichzelf kunnen beginnen. Met een eigen volkje. Dat hadden we misschien ook wel kunnen begrijpen.

Wat is er nu voor geestelijks aan dit morrende volk? Hier valt toch niets meer mee te beginnen? Al die geesteloze mensen? Zo’n massale volkskerk? Moet Mozes daar nu zijn tijd en energie in steken?

Kan hij niet beter voor zichzelf beginnen?

Er zullen toch in Israël ook nog wel mensen zijn, die wel op God vertrouwen? Die wel de Heere willen dienen?

Kan Mozes niet beter een eigen volkje beginnen? Een geestelijk volk?

Kan Mozes niet beter een eigen kerkje beginnen? Een gemeente van gelovigen?

Wat zullen ze het dan fijn hebben onder elkaar. I.p.v. steeds gemor en onenigheid.

Wat moet Mozes met al deze Israëlieten? Ze willen hem N.B. stenigen!

Maar hoe groot de verleiding tot afscheiding ook kan zijn, Mozes blijft trouw. Trouw aan de HEERE; trouw aan het volk van de HEERE; trouw aan zijn roeping.

Hij begint niet voor zichzelf.

In gebed

Wat is dan wel zijn reactie op het gemor van het volk?

Het staat er zo prachtig in dat 4e vers: “Toen riep Mozes tot de HEERE...”.

Let op die NAAM. Hij noemt God bij Zijn Naam. Precies de Naam, die God bij de brandende braamstruik aan Mozes had genoemd.

De Naam, die Mozes aan het volk moest doorgeven: Ik zal zijn die Ik zijn zal. Voorbode van Immanuël. HEERE is Mijn Naam, de Getrouwe. De God van het verbond.

Kijk, en wat een geloof van deze Mozes, de leidsman, om nu in déze situatie, waar alles hem tegen zit, zo tot God te gaan; en tot Zijn Naam; en tot Zijn belofte: Ik zal voorzeker met u zijn. Hij klampt zich aan de HEERE vast.

Dit is bidden. Zo echt God bij Zijn Naam aanroepen. Als de Getrouwe. Als de God, Die aan Zijn verbond beloften heeft verbonden. Mozes schuilt bij zijn God en HEERE. Wie mensengunst zoekt, moet niet in het Koninkrijk van God gaan werken. Want een discipel is niet meer dan zijn Heere. Maar Mozes zoekt de gunst van zijn God.

En wij?

Wat is deze geschiedenis ons tot voorbeeld. Om biddend trouw te zijn. Wat leerzaam voor voorgangers; voor ambtsdragers; voor gemeenten.

Om niet weg te lopen. Ook al kun je die neiging wel eens hebben.

Om niet voor jezelf te beginnen. Al kun je dat wel eens overwegen als je veel geesteloosheid denkt te ontmoeten.

Maar het gaat om trouw te zijn. En op die trouwe HEERE terug te vallen.

Trouw aan de HEERE; trouw aan het volk van de HEERE (zowel aan Israël alsook aan de kerk, aan de gemeente); trouw aan je roeping.

Mozes heeft geen gemakkelijk leven met dit volk. Als leider krijgt hij van alles de schuld. Hem wordt zelfs verweten, dat hij een moordenaar is van hun kinderen en van hun vee. Maar met de HEERE kan Mozes verder. Door zich biddend toe te vertrouwen aan Gods Naam: HEERE; Ik zal voorzeker MET u zijn.

Ja, dan kunt ook u verder. In wát voor situatie u ook bent. Met de HEERE kunt u verder. Met name als Hij in Christus met u is. Immanuël! Hij was trouw tot in de dood.

Ds. E. de Mots

bijbelstudie o.t.

Nog geen afdoende antwoord voor Habakuk

Habakuk 1 : 6–17*

(* In het overzicht kwam ik er – tot mijn grote schrik en verbazing! – achter dat ik deze verzen niet vermeld heb maar na de vorige Bijbelstudie direct verder zou gaan met Habakuk 2. Vanwege het verband heb ik dat niet gedaan en ga ik verder met vers 6. De laatste twee Bijbelstudies volgen Habakuk 2 en 3. Met excuus aan allen die met een planning werken).

(Vers 6)

Het antwoord van de HEERE is begonnen in vers 5 en krijgt in dit en de volgende verzen een vervolg. *De Chaldeeën* worden genoemd: ook wel met **Babyloniërs** vertaald. De HEERE beschrijft wie en vooral: hóe ze zijn. Hij zal hen aan de macht brengen. Hij gebruikt deze vijand om Zijn volk te tuchtigen. *‘God laat de Chaldeeën opstaan als instrumenten van Zijn oordeel. Deze Chaldeeën volvoeren Gods raad (...)’* (B.M. van den Bosch). Ds. J. Westerink noemt in zijn uitleg hun optreden zelfs ‘een gesel van God’.

Het is een *grimmig en onstuimig volk*: een volk dat niet alleen wreed maar ook efficiënt en slagvaardig optreedt. Dat blijkt wel uit het feit dat zij *de breedten van de aarde doorkruisen*. Het wijst op het uitoefenen van macht over een onbegrensd gebied. Zij zullen daarvoor *woningen in bezit nemen die niet van hem zijn*: ook Israël zal er mee te maken krijgen!

(Vers 7)

Het is een volk dat ontzag wekt en de nodige angst inboezemt: *schrikwekkend en ontzagwekkend is het*. Bovendien heeft het de macht om anderen eigen regels op te leggen. Zij beschouwen zichzelf als een macht die tegenover niemand verantwoording verschuldigd is. Noch tegenover God noch tegenover enig mens. Met de leus van de Franse revolutie zouden wij vandaag zeggen: ‘ni Dieu, ni maitre’. Geen God, geen meester. Het is een geest van autonomie die hen beheerst. Vandaar: zijn recht en zijn hoogte gaan van hem uit. Zij denken dat zij met niemand rekening hoeven te houden.

(Vers 8)

De komst van de **Babyloniërs** wordt in dit

vers omschreven. In militair opzicht hebben ze alles onder controle. Alles is tot in de finesses voorbereid. In razende snelheid zullen ze hun doel bereiken. Want hun *paarden zijn sneller dan luipaarden* en *feller dan avondwolven*: twee roofdieren. Als ze hun prooi eenmaal in het oog hebben, schieten ze erop *als een arend om die prooi te verslinden*. Vergelijk **Jeremia 48: 40 en 49: 22**. Als Mozes Israël voorhoudt wat hen zal overkomen als ze ontrouw zijn, spreekt hij over een wreed volk dat tot hen zal komen. Hij vergelijkt dat volk - in **Deuteronomium 28: 49-50** - met *een arend*. Wat Habakuk hier schrijft, kunnen wij de vervulling daarvan noemen.

(Vers 9)

En waar zijn ze op uit? *Om geweld te bedrijven! Geweld* - zie vers 2 en 3 - is de zonde van Israël. Nu zal het volk zélf met geweld gestraft worden. En ieder van de Babyloniërs komt om geweld te bedrijven. Dat is het waar het hen om gaat! (*Hun gezichten oostwaarts gericht* is moeilijk vertaalbaar maar zal hier zo iets betekenen als ‘zij hebben maar één doel voor ogen’). En dat is ook om zoveel mogelijk - *als zand* - krijgsgevangen te maken. Hoe vernietigend en nietsontziend is hun optreden.

(Vers 10)

Daarbij deinzen de **Babyloniërs** niet terug voor andere volken. Ze steken er de draak mee (de spot met hun koningen en vorsten zijn hem een bespotting). Ze deinzen nergens voor terug. Met het grootste gemak wordt elke vesting ingenomen. Men gooit aarde tegen een vesting waarna men zo over de muur heen klimt en de stad inneemt.

(Vers 11)

Dan gaat de windvlaag van de **Babyloniërs**

voorbij (*bij zal als de wind veranderen*): ze *trekken* weer *verder*. Dit kan ook vertaald worden als '*een grens overgaan, zondigen*'. Die vertaling ligt gezien het vervolg meer voor de hand. De **Babyloniërs** overspelen hun hand. Ze gaan te ver! Waar hebben we dat eerder gehoord? Was het niet in Nahum met de Ninevieten?

Ze maken *van de kracht* hun *god*. Naar een woord van Paulus kunnen wij niet alleen van *de buik* een *god maken* maar ook van onze kracht. Babel vertrouwt alleen op zijn eigen *kracht* en denkt alles te kunnen maken. Veroveringsdrift voert de boventoon! '*Tegelijk wordt aan hen hoogmoed in hun optreden verweeten*' (B.M. van den Bosch).

(Vers 12)

En dan horen we de profeet weer. Habakuk is (nog) niet tevreden met Gods antwoord. Het is een antwoord dat hij niet verwachtte! Hij zet zijn klacht, misschien beter: worsteling daarom voort. Maar let wel: niet nádat hij - al worstelend, dat wel! - zijn vertrouwen in *de HEERE* uitzegt! *Bent U niet van oudsher de HEERE, mijn God, mijn Heilige?* Vooral in die woorden *mijn* klinkt dat vertrouwen door. Een besef dat het de HEERE temidden van alles niet uit de hand loopt! Daar staat Zijn Naam garant voor!

Dat horen wij ook in de tweede helft van dit vers: *Wij zullen niet sterven. HEERE, u hebt hem gesteld tot een oordeel. Rots, U hebt hem gegrondvest om te straffen*. Habakuk weet en gelooft dat Gods plannen niet zullen falen. Dwars door alles heen zal Hij Zijn volk behoeden en bewaren, ondanks de verwoestingen die de Babyloniërs zullen aanrichten. Ergens ziet Habakuk in hun optreden de HEERE zeker Zijn heilige gang gaan..... Máár.....

(Vers 13)

Hij krijgt het niet op een rij. En waarom niet? Omdat hij ervan overtuigd is dat God *te rein van ogen is om het kwade aan te zien*. De reinheid van God past niet bij het kwaad. Dít kwaad! Wáárom is dit er dan? Wáárom deze ingrijpende 'gesel?' We raken hier aan een vraag die de eeuwen door niet slechts de gemoederen maar vele harten al bezig heeft gehouden. Het is de vraag waar Asaf in Psalm 73 tegenaan liep. En waar Job mee worstelde. En wie onder ons loopt er tegenaan? Als er dingen zijn in het wereldgebeuren waarmee wij vastlopen? Maar ook gebeurtenissen in ons leven die wij niet klein krijgen!?

Habakuk verwoordt het als volgt: *Waarom aanschouwt U wie trouweloos handelen, zwijgt U, wanneer een goddeloze hem verslindt die rechtvaardiger is dan hijzelf?* Laat de HEERE het toe dat de rechtvaardigen worden opgeslokt door mensen die goddelozer zijn?! Hoe kan God zulk gedrag tolereren? Hoe kan Hij dat 'zomaar' laten passeren?! Let u er dan op hoe dicht vertrouwen en aanvechting bij elkaar liggen. Om de bocht van het uitgesproken vertrouwen in vers 12, ligt de aanvechting in vers 13! Ligt dat niet vaak dicht bij elkaar?!

(Vers 14)

Habakuk beschrijft nu in een beeld het gedrag van de Babyloniërs. De volken zijn voor hen als vissen of kruipende dieren zonder leider. Vissen en kruipende dieren zijn stom: ze geven geen geluid en hebben geen enkel recht of verweer. Er is niemand die hen beschermt en verdedigt. Zo zijn allen die in handen van de Babyloniërs vallen niet in staat zichzelf te helpen. Het ontbreekt hen ook aan een *heerser*: aan leiderschap! Om adequaat tegenstand te kunnen bieden.

(Vers 15)

Het beeld loopt door: met *vishaak, sleep- en werpnet* verzamelen de Babyloniërs alle mensen.

Ze worden als het ware als vissen opgeschept, verzamelt en naar Babel gebracht. Tot grote vreugde en blijdschap van de Babyloniërs. Wat zijn ze blij met hun vangst en trots op hun successen. Dat zien we ook in het volgende vers.

(Vers 16)

Als uiting van dank offeren de Babyloniërs aan de middelen! Concreter: aan de materialen waarmee zij hun wreedheden begaan. Die offers bestaan uit dieren die worden geslacht en aan de afgoden worden geofferd. Het gaat hun goed: *de vangst is groot en zijn voedsel overvloedig!* Wat hebben zij het er goed voorstaan! Hun kostje is gekocht! Maar intussen bedrijven ze pure afgoderij!

(Vers 17)

En dán en dáárom is daar die vraag van Haba-

kuk! Een vraag die aansluit bij vers 13.

Tolereert God deze praktijken? Kunnen zij maar straffeloos door blijven gaan? Door- gaan met het verslaan van de volken? Dát is de vraag van de profeet aan de HEERE!

Hij worstelt ermee dat de HEERE niet ingrijpt. Hij is er toch toe in staat? Het antwoord op die vraag volgt in het volgende hoofdstuk.

Gespreksvragen

1. Hoe kijkt u aan tegen het optreden van de Chaldeeën of Babyloniërs?
Zie vers 6.
2. Wijs in onze tijd 'de geest van autonomie' aan. Vergeet ook uw eigen hart niet.
3. Wat is precies de worsteling van Habakuk?
4. Geef meer voorbeelden van personen die worstelden in de Bijbel.
5. Hoe gaat u om met de 'waaromvraag'? Dat kan in uw eigen en andermans leven.
6. Stelling: 'De Heere geeft geen rekenschap van Zijn daden'.

7

bijbelstudie n.t.

Ds. M. van der Zwan

Mattheüs 24 : 1–25 : 46

(24:1-35)

Wie in de HSV-Studiebijbel de afbeelding van de tempel van Herodes bekijkt (p. 1719)

ziet een immens bouwwerk. De grootte van het gebouw valt met name op door de priester die ook is afgebeeld. Hij staat bovenaan de

trap, vóór de ingang van de tempel. Zijn gestalte verdwijnt bij het gebouw waarnaar hij zich begeeft in het niets. Dit grote gebouw maakte bovendien deel uit van een enorm complex (p. 1724-1725), waarin je jezelf als mens klein en nietig moest voelen. Ook de Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus vermeldt hoezeer hij onder de indruk was van dit bouwwerk. Het was te danken aan Herodes, die het temelcomplex had verfraaid en uitgebreid, zodat het een zesde deel van de stad besloeg. Zoals de inwoners van New York het zich voor 2001 niet voor konden stellen dat de Twin Towers totaal verwoest zouden worden, zo was het voor de discipelen ondenkbaar dat er niets van dit machtige tempelcomplex zou overblijven. Daarom wijzen zij de Heere Jezus op de gebouwen van de tempel.

Het is hun reactie op de voorzegging van de Heere dat het huis van Jeruzalem als een woestenij door Hem zal worden achtergelaten. Dat is voor Hem de reden om nog eens nadrukkelijk ('Voorwaar') te profeteren dat er van het hele complex niet één steen op de andere gelaten zal worden. Niemand kon toen vermoeden dat deze woorden reeds 40 jaar later, in het jaar 70, in vervulling zouden gaan. Dat was vier jaar na het begin van de Joodse Opstand tegen de Romeinen. De stad was toen nog één van de laatste bolwerken die de Romeinse overheersers moesten slechten. Uiteindelijk wisten zij ook het verzet van de inwoners van Jeruzalem te breken en namen de stad in. Daarbij werd de gehele stad, inclusief het majestueuze tempelcomplex, geheel verwoest. De zogenaamde 'Klaagmuur' die wij heden ten dage in Jeruzalem aantreffen is dan ook niet meer dan een deel van de buitenmuur om het voorhof van de tempel. Wat de disci-

pelen zich aanvankelijk niet konden voorstellen, is daadwerkelijk gebeurd.

De indringende profetie van de Heere Jezus leidt ertoe, dat de discipelen vragen wanneer Zijn woorden in vervulling zullen gaan. Het is opvallend dat zij daaraan nog een vraag of, beter gezegd, twee vragen toevoegen. Zijn profetie roept bij hen namelijk ook de vraag op wat het teken is van Zijn komst en van de voleinding van de wereld. Dat is opmerkelijk, want in het Evangelie naar Mattheüs is tot hier toe nergens een verband gelegd tussen deze twee zaken en de verwoesting van de tempel. Dat deze vragen door de discipelen worden gesteld, toont duidelijk welke apocalyptisch indruk de profetie van de Heere Jezus op hen heeft gemaakt. Als de tempel wordt verwoest, dan moet volgens hen ook de Messias terugkomen en het einde van de tijden aanbreken.

De beantwoording van hun vragen door de Heere Jezus heeft in de loop van de eeuwen veel vragen opgeleverd. Spurgeon schrijft in zijn commentaar op het Evangelie naar Mattheüs: 'De antwoorden van de Heere Jezus bevatten vele verborgenheden, die slechts ten volle begrepen worden, toen hetgeen Hij voorspeld had in vervulling kwam. Hij sprak tot Zijn discipelen van zaken die betrekking hadden op de belegering van Jeruzalem, en van andere, die betrekking hadden op Zijn wederkomst, en van nog andere die "de voleinding der wereld" onmiddellijk zouden voorafgaan. Als wij meer licht hebben, dan zullen wij wellicht inzien, dat alle voorzeggingen van onze Heiland bij deze gedenkwaardige gelegenheid met alle drie deze grote gebeurtenissen in verband stonden.' De nieuwtestamenticus Tom Wright volgt daarentegen een ander spoor. Hij meent dat de verzen 1 tot en met 25 alleréerst

betrekking hebben op de verwoesting van de tempel in Jeruzalem. Als wij dan de oorspronkelijke betekenis van deze woorden kennen, dan kunnen wij die in verband brengen met latere perioden en dus ook met de tijd waarin wij leven.

Belangrijkste reden voor Wright en andere verklaarders om in de verzen 1 tot en met 35 de aankondiging van de verwoesting van de tempel te lezen, is de uitspraak van de Heere Jezus in vers 34: 'Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn.' Binnen één generatie zal het voorgaande dus in vervulling gaan. Wie deze woorden daarentegen letterlijk neemt en ook meent dat de verzen 1 tot en met 35 vooral betrekking hebben op de wederkomst van de Heere Jezus en het einde van de tijden, moet er vervolgens ook van uitgaan dat hier een vergissing is begaan. Mattheüs of de Heere Jezus Zelf zouden hebben gemeend dat Hij binnen één generatie zou terugkeren. In dat licht lijkt de weg die door Tom Wright wordt bewandeld, ook al is die niet probleemloos, toch de meest aannemelijke. Daarom gaan wij er in deze Bijbelstudie vanuit, dat de verzen 1 tot en met 35 allereerst betrekking hebben op de verwoesting van de tempel. Wat daarna komt in de hoofdstukken 24 en 25 moeten wij dan vooral zien in het licht van de wederkomst en het einde van de tijden.

(24:1-14)

De feiten die de Heere Jezus in het eerste gedeelte van zijn antwoord noemt komen ons bekend voor. Oorlogen, hongersnoden, besmettelijke ziekten, aardbevingen, wij worden er telkens weer mee geconfronteerd in de media. Er kan in een bepaalde tijd zoveel gebeuren, dat je bij jezelf kunt denken dat het

einde van de tijden nu echt nabij is. De Heere Jezus zegt daarentegen dat deze verschijnselen slechts een beginsel van de weeën zijn. Dat geldt ook voor hen die verschijnen onder Zijn Naam. Daarbij moeten wij niet denken aan mensen die zich expliciet als de Heere Jezus presenteren, maar aan hen die zich als verlossers van de mensheid opwerpen. Juist in tijden van grote crises en onvrede vinden zij gehoor en dat is ook in de benauwende tijd van de Joodse opstand het geval geweest. Velen lieten zich door hen verleiden en dat blijkt tot op de dag van vandaag het geval te zijn.

Christenen moeten echter blijven bij het getuigenis dat Jezus de Christus is. Dat zal hen niet in dank worden afgenomen. Het is immers van alle tijden, dat valse verlossers en hun aanhangers geen tegenspraak dulden. Daardoor ontstaat er een sfeer van haat waarin er alles aan wordt gedaan om tegenstanders de mond te snoeren. Daarbij wordt ook fysiek geweld en zelfs doodslag niet geschuwd. Velen kunnen deze druk niet verdragen en zullen ervoor zwichten, maar alleen wie in de verdrukking volhardt zal zalig worden. Dat er sprake was van verdrukking vóór de verwoesting van de tempel, kunnen wij ondermeer lezen in het Bijbelboek Handelingen. Daar lezen wij ook dat de verkondiging van het Evangelie ondanks doorgaat en mensen in overige delen van het Romeinse Rijk tot bekering komen. Aan hen moeten wij in eerste instantie denken bij het woord 'wereld' dat in vers 14 door de Heere Jezus wordt gebruikt. Hun bekering is een teken dat de verwoesting van de tempel binnenkort zal plaatsvinden.

(15-35)

Wat wij ons nu bij de gruwel van de verwoesting moeten voorstellen is niet geheel

duidelijk. Deze woorden verwijzen in ieder geval naar de profetie van Daniël (8:13, 9:27, 11:31 en 12:11) en duiden op de ontwijding van de tempel. Sommigen denken daarbij aan de standaarden van de legioenen, die als afgoden werden vereerd. Zij zijn tijdens de inname van Jeruzalem de tempel binnengedragen door soldaten die daar vervolgens aan hen offerden. Hoe dan ook, wanneer de gruwel van de verwoesting in de tempel wordt gezien, moet men zo snel mogelijk vluchten en niet aarzelen. Waarom dit specifiek voor zwangere vrouwen en zogenden een zware tijd zal zijn, kunnen wij ons voorstellen. De reden om te bidden dat men niet in de winter hoeft te vluchten is ook niet zo moeilijk te bedenken, maar dat daarnaast ook de sabbat wordt genoemd kan niemand duidelijk verklaren. Er zal desalniettemin een ongekend zware tijd aanbreken, waarin eigenlijk geen mens het kan volhouden. Daarom zal de Heere voor de Zijnen de dagen inkorten. Sommigen denken dat de dagen zelf korter zullen zijn, anderen menen dat hiermee een korte periode wordt bedoeld. In ieder geval regeert de Heere ook in deze zware periode!

Juist in zulke zware tijden, hunkert men naar een verlosser en dat kan voor de Joden niemand anders zijn dan de Messias. Wordt in zulke tijden gezegd waar je Hem kunt vinden, dan ben je bereid om daarheen te lopen. Daarom waarschuwt de Heere Jezus ervoor aan dergelijke oproepen geen gehoor te geven. Als Hij komt, en hier gaat het uitdrukkelijk over Zijn wederkomst, zal de Heere plotseling verschijnen en iedereen zal Hem duidelijk waarnemen. Wat de Heere nu vervolgens precies voorheeft met de uitspraak over de gieren en het dode lichaam blijkt ook weer verschillend te worden uitgelegd. In

ieder geval zal de verdrukking uitmonden in een totale verwoesting van de tempel en dat zal een oordeel van God zijn. Dat mogen wij opmaken uit de woorden die wij in vers 28 lezen. Op andere plaatsen in de Schrift wordt namelijk dergelijke taal gebruikt om het verwoestende oordeel van God aan te kondigen (Ezech. 32:7-8, Amos 8:9, Joël 2:10, 30-31; 3:15). De HEERE maakt resoluut een einde aan datgene wat voor Hem niet kan bestaan. Het is dan op grond van de Schrift ook zeker aannemelijk dat deze woorden van de Heere Jezus bij het einde der tijden letterlijk in vervulling zullen gaan. Hier gaat het echter allereerst om het oordeel over de tempeldienst dat tegelijkertijd ook het teken van de Zoon des Mensen is. Zo wordt namelijk zichtbaar dat Christus het volmaakte offer voor de zonde heeft gebracht. Niet de tempel, maar Hij is door God aanvaard om volkomen verzoening voor zondaars te verwerven. Daarom wordt de tempel door God Zelf buiten gebruik gesteld, terwijl mensen die in stand wilden houden. Met de verwoesting van de tempel wordt zo de Zoon des Mensen verheerlijkt. De komst van de Zoon des mensen in vers 30 zullen we dan ook niet moeten opvatten als Zijn wederkomst, maar overeenkomstig Daniël 7:13 e.v., als Zijn komst tot God de Vader Die Hem verheerlijkt. De les van de vijgenboom is, dat men aan de hand van de gebeurtenissen kan zien dat de verwoesting van de tempel, maar ook de verheerlijking van de Zoon nabij is.

(24: 32-25:13)

Anders is het gesteld met de wederkomst van de Heere Jezus, want die zal voor iedereen, behalve voor de Vader in de hemel, plotseling een feit zijn. Mensen leiden gewoon hun dagelijks leven, zoals dat ook het geval was in de dagen van Noach vóór de zondvloed. De

Heere zal opeens verschijnen. Zo ontkoppelt de Heere Jezus hier de verwoesting van de tempel van Zijn wederkomst en het einde van de tijden. Een koppeling die de discipelen wel hadden aangebracht. Aan de verwoesting van de tempel zullen wel tekenen voorafgaan, zodat men zich erop voor kan bereiden, maar Zijn komst zal iedereen overvallen. Terwijl gelovigen en ongelovigen samen werken, vindt er plotseling een scheiding plaats, omdat de Heere Jezus is wedergekomen en de voleinding van de wereld is aangebroken. In dat licht moeten wij dan ook de verzen 40 tot en met 42 lezen, die vaak als bewijsplaatsen worden gezien van de zogenaamde 'opname theologie' die sinds de 19^e eeuw opgang heeft gemaakt. Het plotselinge karakter van de wederkomst van de Heere Jezus noopt juist des te meer tot waakzaamheid (vers 42). Als je wist dat een inbreker zou komen, dan zou je immers ook de wacht houden. Van een inbreker weet je echter nooit of hij komt, maar van de Heere Jezus wel (vers 43-44). Waakzaamheid betekent dan dat je blijft doen waartoe je in Christus geroepen bent (45-51). De gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden heeft als strekking dat een gelovige goed op de komst van de Heere Jezus voorbereid moet zijn. Dat lijkt ook de enige boodschap van deze gelijkenis te zijn, zodat er geen andere betekenis gezocht hoeft te worden achter elementen uit het verhaal, zoals de olie en de meisjes die alle tien in slaap vallen. Professor Van Bruggen merkt over het specifieke aantal meisjes op: 'Het getal tien duidt als afgerond getal een groep aan. De verdeling in twee keer vijf meisjes geeft aan dat de scheiding dwars door de groep loopt.' (Van Bruggen)

(25:14-46)

In de volgende gelijkenis gaat het om de vraag

hoe je jezelf op de komst van de Heere Jezus moet voorbereiden en op welke wijze je waakzaam bent en blijft. Bij talenten moeten wij denken aan geld, waarbij één talent voor velen in die tijd een bedrag vertegenwoordigde dat gelijk was aan een inkomen waarvoor je de helft van je leven moest werken. Het gaat hier dus om een enorm kapitaal en niet om natuurlijke eigenschappen, die ervoor zorgen dat je ergens goed in bent. De strekking van de gelijkenis is, dat je gebruik maakt van de mogelijkheden die God je schenkt om nuttig te zijn voor Zijn Koninkrijk. Het kapitaal is de liefde van God, waarin Hij ons in Christus heeft vrijgemaakt van de zonde om Hem te dienen door de liefde.

Na deze indringende waarschuwende woorden, klinkt tenslotte een bemoediging voor hen die waakzaam blijven. Wij zien namelijk dat de Heere Jezus Zich in de verzen 31 tot en met 46 vereenzelvigt met de Zijnen. 'Hun bloed, hun tranen en hun lijden, zijn dierbaar in Zijn oog' (Psalm 72: 7) De manier waarop mensen met hen zijn omgegaan, trekt Hij Zichzelf aan en Zijn oordeel zal daarmee overeenkomen. Wie de strijd voert om geborgen in Christus God en zijn naaste lief te hebben, mag in de verdrukking geloven, dat de Heere het voor hem of haar in het laatste gericht zal opnemen.

Gespreksvragen

1. Welke tekenen gaan er vooraf aan de verwoesting van de tempel?
2. Welke instellingen lijken in onze tijd onverwoestbaar?
3. Welke tekenen gaan er vooraf aan de wederkomst van de Heere Jezus?
4. Wat heeft het plotselinge karakter van Zijn komst ons te zeggen?

5. Hoe bereidt u zich op Zijn komst voor?
6. In de Bijbelstudie wordt gesteld, dat de verzen 31 tot en met 46 tot troost zijn van

de gelovigen. In hoeverre wijkt dit af van de gevoelens die u bij dit gedeelte hebt/had?

Ds. W. Westland

van de voorzitter

Nieuw Jaar 2017

We zijn een nieuw jaar ingegaan. 2017, een jaar uit Gods hand ontvangen. Een jaar, waarin weer van alles kan gebeuren. Wij kunnen de toekomst niet overzien. Maar ik lees in Psalm 31 : 16 „mijn tijden zijn in Uw hand”. Dat geeft rust bij alle onzekerheid in deze wereld. We mogen ons afvragen **waarom** we nog weer een nieuw jaar mogen ingaan? 2017 een jaar, niet om voor onszelf te leven. Maar om de Heere te dienen in de tijd, die ons is gegeven. Om te leven in liefde tot God en tot onze naaste.

Als bestuur wensen we u en jou een gezegend jaar. Ook voor uw mannenvereniging. Dat de Bijbelstudie mag dienen tot heil van uw persoonlijk leven, en tot opbouw van uw gemeente!

Regelingscommissie

We hebben in onze laatste bestuursvergadering afscheid genomen van dhr. A. van Lunteren uit Houten. Meer dan 40 jaar was hij present op de Bondsdag, om samen met de anderen zorg te dragen voor de praktische organisatie. Hij was dan ook voor velen een vertrouwd gezicht. Ook in ons blad willen we hem hartelijk bedanken voor zijn trouwe inzet. We wensen hem en zijn vrouw Gods Zegen toe in de avond van hun leven.

Bestuursverkiezing

Op de Huishoudelijke Vergadering van D.V. 8 april, vindt er weer bestuursverkiezing plaats. Aftredend en herkiesbaar zijn ds. J.H. Lammers en ds. E. de Mots. Met dankbaarheid kunnen we melden dat zij zich voor een volgende periode van 3 jaar beschikbaar hebben gesteld.

Zelf ben ik als voorzitter na 15 jaar niet meer herkiesbaar. Er ontstaat dus een vacature in het bestuur. Op de Huishoudelijke Vergadering zal vanuit het bestuur een voorstel gedaan worden voor een nieuwe voorzitter.

Onze Statuten geven aan, dat er bij (her)verkiezing een dubbeltal gesteld moet worden. Daarom stellen wij de volgende dubbeltallen aan u voor:

- 1) Ds. J.H. Lammers, herkiesbaar
Ds. W.F. Jochemsen te Noordeloos
- 2) Ds. E. de Mots, herkiesbaar
Dr. P. Veerman te Katwijk aan Zee
- 3) Ds. H.I. Methorst
te Nieuwerkerk a.d. IJssel
Ds. A. Snoek te Kesteren

De namen van het derde dubbeltal zijn in alfabetische volgorde.

Volgens art. 11 lid 3 van onze Statuten heeft elke aangesloten vereniging het recht om aan deze dubbeltallen namen toe te voegen.

Dit dient te gebeuren, schriftelijk, uiterlijk 2 maanden voor de Huishoudelijke Vergadering. De voorgedragen personen moeten lid zijn van een aangesloten vereniging, en vooraf schriftelijk verklaren, dat zij met de kandidaatstelling akkoord gaan.

Bijbelstudie

Ds. W.P. Emaus te Urk wil vanaf april enkele

gedeelten uit het boek Job met ons bestuderen. Zelf hoop ik de Bijbelstudie uit het Nieuwe Testament te verzorgen, en wel de eerste brief van Petrus. U kunt er met uw planning al vast rekening mee houden.

Groet

Mede namens de andere bestuursleden een hartelijke groet aan u en jou.

'Onder een vergrootglas'

Ds. P. van der Kraan

Voor altijd jong

13

Themanummer

Het decembernummer 2016 van *Theologia Reformata* verscheen onder de veelzeggende thematitel 'Forever young' (Voor altijd jong). Waarbij de poging om jong te blijven vooral wordt gehouden tegen het licht van het verlangen om het levensgeluk hier en nu te zoeken én te vinden. Dat laatste is uiteraard een utopie - een onmogelijk werkelijkheid, want geluksland ligt achter de horizon van het aardse leven. Maar veel hedendaagse medemensen proberen het wel. Eén van de koortsachtige probeersels om het geluk hier en nu te vinden, is een krampachtige poging om altijd jong te blijven. Zeventigers en soms zelfs tachtigers voorzien hun grijze haren van een andere kleur. Met enige regelmaat zie ik door mijn studeerkamerraam zelfs royale zeventigers verbeteren joggend langs komen. Want oud is 'uit' en jong is 'in'. Uiteraard is

regelmatig bewegen alleen maar aan te raden. Zelf wandel ik verschillende keren per week een behoorlijk eind. Maar tussen ontspannen voortbewegen en met enige verbetering de instructies volgen die je via oordopjes krijgt ingefluisterd, is nogal een verschil. Het is niet mijn bedoeling om de hele inhoud van het genoemde themanummer onder het vergrootglas te leggen. Dat ik er toch enige aandacht aan schenk, is omdat het ook aan gelovigen een spiegel voorhoudt. Een spiegel, waarin de vraag verschijnt in hoeverre wij gelukzoekers zijn in het platte vlak van het aardse leven. Wie de inhoud van het themanummer naast de levenswerkelijkheid van de gereformeerde gezindte legt, moet vaststellen dat er wel verschillen zijn, maar niet zo groot als wel zou moeten als we belijden dat wij niet zoeken de dingen die op aarde zijn, maar die boven zijn (zie Kol. 3 : 1, 2).

Eeuwigheidsverlies

Onthullend is wat prof. dr. M. Sarot schrijft in antwoord op de vraag waarom mensen vandaag de dag jong willen blijven. Als oorzaak wijst hij aan: verlies van de eeuwigheid. Enerzijds leeft de hedendaagse mens steeds langer. Hij haalt bijna het dubbele van de gemiddelde leeftijd van zijn middeleeuwse voorouders, die niet veel ouder dan 42 jaar werden. Hun aardse leven mocht dan kort zijn, het stond wel in het perspectief van de eeuwigheid waarin jaren niet meer tellen. Met de negentig jaar die wij nu bereiken plus het verlies van de eeuwigheid leven wij dus aanmerkelijk korter dan ons middeleeuws voorgelacht. In die korte tijd moet intussen alles geperst worden wat wij willen bereiken in dit leven. Want we leven maar eens! Ooit zei mij een randkerkelijk gemeentelid: als ik wil bereiken wat ik me tot doel gesteld heb, heb ik wel drie mensenlevens nodig. Daarmee stelde hij impliciet vast dat aardse geluk onbereikbaar is. Tegelijk verschijnt op mijn netvlies het beeld van die oude boer in één van de gemeenten die ik diende. Een grote boer was hij niet geworden, als hij dat al had verlangd. 'Keuterboer' paste beter bij hem. Maar wat een tevredenheid straalde hij uit! Toen ik hem ontmoette, had hij de leeftijd

van de zeer sterken bereikt. Daar hechtte hij duidelijk niet aan en nog minder om er jonger uit te zien. Zijn verwachting stak hij intussen niet onder stoelen en banken: 'Het beste komt nog!' Wat betekenen in dat licht een paar jaar meer of minder?

Heiligenleven

Aan dit pastorale voorval moest ik denken bij het lezen van de bijdrage van prof. dr. H.J. Paul. Hij sluit zijn betoog af met de vraag hoe de naar de aarde neigende lijn van ons koortsachtig zoeken naar geluk omgebogen wordt naar Omhoog. In zijn antwoord verwijst hij naar Augustinus, die onder meer wijst op het voorbeeldige leven van heiligen. Zij laten zien wat het vinden van vervulling van ons geluksverlangen in God metterdaad uitwerkt. In vervolg hierop suggereert prof. Paul dat het zinvoller is om het genre van heiligenlevens af te stoffen dan te mopperen op de 'tijdgeest'. Liever nog zou ik willen pleiten voor levende 'heiligen': mensen die in hun leven wegwijzers zijn naar waar het geluk te vinden is omdat zij het er zelf gevonden hebben. En dat ook uitstralen. Zoekende tijdgenoten wens ik van harte de ontmoeting met zulke medemensen toe. De vraag is of óns leven zo'n wegwijzer is.

Ds. J.P. Nap

Serie Tien Geboden

Het negende gebod: Geen vals getuigenis

Op de tweede tafel van de tien geboden gaat het over het liefhebben van de naaste. Dat hoort er helemaal bij! We lezen in Exodus 20:16: "U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste."

De waarheid spreken

Onze woorden kunnen iemand maken en breken, zie Jak. 3. Vandaar het 9e gebod: “U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste.” Het is belangrijk, dat wij dat doen vanuit de geloofsverbondenheid met Christus. Hij is de waarheid Zelf. En als wij zonder Hem leven en dan toch wel veel waarheid spreken en niet liegen, dan komen we toch niet uit boven het niveau van het burgerlijk fatsoen. Dat is nog wat anders dan een oprecht christelijk leven. Ook dit gebod staat in het kader van de dankbaarheid: namelijk, je houden aan dit gebod, omdat je door de Heere Jezus van al je zonden bent verlost.

Het 9e gebod bedoelt rechtsbescherming te bieden. Denk aan de historie van Naboth. Als hij zijn wijngaard niet aan koning Achab wil afstaan, wordt een schijn-rechtszaak georganiseerd, waar twee valse getuigen Naboth beschuldigen van godslastering en majesteitsschennis. En de rechtsregel is: dat in de mond van twee of drie getuigen alle woord zal bestaan. Zo wordt door een vals getuigenis Naboth ter dood veroordeeld. En we weten, dat ook tegen de Heere Jezus valse getuigen worden ingeschakeld.

Ook nu bij ons de rechtspraak anders is geregeld, blijft het belangrijk de waarheid te spreken.

Tegelijk hebben we de strekking van dit gebod veel wijder te trekken dan alleen de rechtbank. Ook het liegen in het algemeen en andere vormen van woordmisbruik worden verboden. In de Heidelbergse worden bijvoorbeeld genoemd: iemands woorden verdraaien, lasteren en onverhoord oordelen.

Wat is de kern?

Als u of ik liegen en bedriegen, gaan wij

in het spoor van de duivel. Want hij is de leugenaar bij uitstek. Liegen behoort typisch bij hem. Woorden verdraaien. Vooral woorden van God. Daar is hij in het paradijs al mee begonnen. Later waren er de valse profeten. En Ananias en Saffira logen tegen de Heilige Geest. Jakobus zegt, dat onze tong door de hel in vlam wordt gezet. Maar ook als wij niet tegen God liegen, maar wel roddelen of woorden van onze naaste verdraaien, begeven wij ons in het spoor van de duivel.

Waarschijnlijk willen we dit maar moeilijk toegeven. En nog minder belijden. Want ons leven komt daardoor wel op z'n kop te staan. Daarom neem ik u ook nog even mee naar Johannes 8. Daar is de Heere Jezus in gesprek met de Farizeeërs. Zij staan niet oprecht t.o.v. Christus. Dan brengt Jezus de duivel ter sprake. En Hij zegt, dat de duivel de mensenmoordenaar van den beginne is. En dat hij niet in de waarheid staande is gebleven: “Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen, want hij is een leugenaar en de vader der leugen.”

Ziet u. Zo worden wij door de Heere Jezus Zelf ontmaskerd, wanneer wij liegen en bedriegen. Wanneer wij onze tong en mond misbruiken. Tot nadeel voor onze naaste. Het is een eigen werk van de duivel.

De straf

Door het liegen en bedriegen ben je bezig om de zware toorn van God op je te laden, zegt onze Heidelbergse. Dat is nogal wat. De HEERE God blijft niet onverschillig onder onze leugens en onoprechtheid. Zijn zware toorn ontbrandt erover. Ik noem Ananias en Saffira nog een keer. Door de zware toorn van God vallen zij na hun leugens dood op de grond.

Ook in het OT vinden we zware straffen

op de zonde van een vals getuigenis voor de rechtbank. Het kwaad, dat je een ander denkt toe te brengen, komt op je eigen hoofd terug, Deut. 19:15vv. Dat de Catechismus spreekt van 'zware toorn van God', betekent niet, dat er ook een lichte toorn van God is. Want elke toorn van Hem is zwaar, zeg maar. En een mens houdt het er niet in uit. Je komt er in om.

Maar om nu de ernst van ook déze zonde te benadrukken, worden we gewezen op de zware toorn van God. Zoals de Bijbel ook diverse malen spreekt over de grote toorn van God. Dat wil ook niet zeggen, dat er ook nog een kleine toorn van God is. Maar wel, dat het op sommige momenten nodig is om op de grootte en zwaarte van Zijn toorn te wijzen. En wel het meest, als wij er het moeilijkst van te overtuigen zijn. En dat is met name met deze zonde van de tong het geval.

De vergeving

Maar als die toorn van God over de zonde van het 9e gebod dan zo groot is, mag het ons wel zeer verwonderen, dat ook deze zonde te vergeven is. En dat de Heere Jezus ook voor deze zonde Zijn leven gegeven heeft. De Heere Jezus! Zie Hem daar staan. Het onschuldige Godslam. Maar vals beschuldigd. Doch er is nooit bedrog in Zijn mond geweest. Trouwens, ook niet in Zijn hart. Hij sprak altijd de Waarheid. Hij is de Waarheid. Ook als Hij scherpe woorden spreekt. Ook vandaag. Dan spreekt Hij de Waarheid. Daarom deze vraag: Bent u Hem al bijgevalen in het oordeel over uw leven?

Weet u, de Heere Jezus spreekt niet alleen de Waarheid, als Hij bij u de zonde aanwijst, maar ook als Hij aan u het Evangelie verkondigt. Dat er vergeving is voor al zulke vuile

zonden van leugen en bedrog. Van roddel. En van lichtvaardig oordelen over een ander. Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden: ook van de zonde der leugen. Jawel, wie deze zijn zonde belijdt, en ook laat, die zal barmhartigheid geschieden.

Vrijheid van meningsuiting

I.p.v. om een vals getuigenis gaat het om de liefde tot de waarheid. Met nadruk op de liefde. Het is uitermate zinvol om dit ook te bedenken in de huidige maatschappelijke discussie over de vrijheid van meningsuiting. Die vrijheid is in ons democratisch land een groot goed. Maar zij heeft wel een grens.

Die grens is er enerzijds in de richting van de Heere Zelf. Dat heeft te maken met het 3e gebod. Sommigen zeggen: Je mag best vloeken, want dat hoort bij de vrijheid van meningsuiting. Maar dan zegt Gods Woord ons: Neen!

De grens van deze vrijheid is er anderzijds ook in de richting van onze naaste. We mogen niet vervallen in smaad, laster e.d. Maar wij zullen elkaar hebben te beschermen tegen smadelijke woorden. Vanuit de liefde. Wij zullen ook Turken en Marokkanen en net zo goed ook Nederlanders hebben te beschermen tegen smaad, laster e.d. Want daar is het 9e gebod. Om de één van je naaste te bevorderen. En ook het goed gerucht van hem. Centraal staat hier de liefde. Liefde tot de waarheid. Liefde tot mijn naaste. En vooral liefde tot God in Christus.

En dan tenslotte ook de Waarheid doorgeven aan anderen. Bij andere mensen een goed woordje over de Heere Jezus spreken. Voor de Waarheid. Toe maar. Hij is het waard. Hij is dat helemaal waard.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

Er is een nieuw adresboekje uit. De volgende wijzigingen daarin doorvoeren:

- 1) de MV "Bouwen en Bewaren" (blz. 41) te Woudenberg heeft een nieuwe secretaris: dhr. M. de Smit, Kon. Wilhelminastraat 1, 3931 CH Woudenberg.
- 2) de Streek "Gouda" is samengevoegd met de Streek "Lopik" en gaat onder de naam "Streek Gouda" verder.
- 3) de MV "Troffel en Zwaard" te Huizen (blz. 8) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. A. Vos, Kon. Julianastraat 2, 1271 SM Huizen.
- 4) de MV "Schrift en Belijdenis" te Hoevelaken (blz. 28) heeft een nieuwe secretaris: dhr. W. van de Pol, Horstpad 12, 3871 JN Hoevelaken.
- 5) de MV "Immanuël" te Stedum (blz. 47) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. H. Woldhuis, Wijmersweg 85, 9919 BK Loppersum.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

D.V 18 maart 2017

Mannen-themadag in Veenendaal

Onderwerp: Uitzicht ja/nee?

Sprekers: ds. G.R. Procee Chr. Ger. Middel-harnis en ds. J. Belder (Hervormd Harskamp).

Plaats: Gebouw Maranatha (naast de Julaanakerk), Prins Bernhardlaan 28 te Veenendaal.

Aanvang: 10.00 uur, inloop vanaf 09.30 uur

Ook dames zijn hartelijk welkom.

VOOR ELKAAR vakantieweken

Een echte aanrader voor:

Gasten met een lichamelijke of verstande-

lijke beperking of handicap. Er is ook een week voor **dementerende gasten met hun mantelzorger.**

Er zijn twee weken voor **jongeren met autisme.**

Ook zijn er weken voor alleengaanden, zowel mannen als vrouwen.

Er is voor **vrouwen die een echtscheiding meemaken of hebben meegemaakt**, voor het eerst de mogelijkheid enkele dagen met elkaar op te trekken.

Vrijwilligers

Wij zijn nog steeds op zoek naar **vrijwilligers**. Wilt u anderen graag een leuke vakantie bezorgen, meldt u zich dan vandaag nog aan via onze website.

Kijk voor de **vakantiegids** en informatie op de website: www.hervormdevrouwenbond.nl.

Informatie en aanmelden van gasten en vrijwilligers voor de volgende doelgroepen:

Lichamelijke beperking of dementie

Gasten

Mevr. E.C. van Andel-van Bergeijk,

tel. 0183-441774, e-mail:

gasten.lg@hervormdevrouwenbond.nl

Vrijwilligers

Aanmelden:

www.hervormdevrouwenbond.nl/

vakantieweken

Informatie: mevr. B. Nap-Boer, tel. 0318-

483717, e-mail: vrijwilligers.lg@hervormdevrouwenbond.nl

vrouwenbond.nl

Verstandelijke beperking of

jongeren met autisme

Gasten

Mevr. H. de Jong, tel. 0180-430860, e-mail:

gasten.vg@hervormdevrouwenbond.nl

Vrijwilligers
Aanmelden: www.hervormdevrouwenbond.nl/vakantieweken
Informatie: mevr. M.H. Vernooij, tel. 0182-785083, e-mail: vrijwilligers.vg@hervormdevrouwenbond.nl.

Alleengaanden en dagen voor gescheiden vrouwen
Gasten
Mevr. E. Strijker-Vos, tel. 033-4759222,
email: gasten.al@hervormdevrouwenbond.nl.

Boekenbesprekingen

Alles uit Hem. Over de orde des heils, ds. C.G. Vreugdenhil. Uitgeverij Groen, onderdeel van Royal Jongbloed, € 14,95; 232 blz.

Een stevige en dikke paperback omvat de behandeling van de orde des heils. Het is een bewerking van een aantal lezingen over dit onderwerp. Deze lezingen zijn gehouden

in de winters van 1988 – 1990 in Vlissingen. Het boek beleefde inmiddels een derde druk. In een voorwoord, geschreven in het najaar 2015, geeft de auteur aan dat hij bepaalde dingen uit hoofdstuk 17 (De wederkomst van Christus) en 18 (De nieuwe hemel en de nieuwe aarde) iets anders zou beschrijven. Deze twee aspecten geven meteen ook aan dat de auteur de orde des heils breed heeft opgezet. Dat zien we ook terug in de uitweidingen bij de verschillende onderdelen. Om twee voorbeelden te geven: de roeping verdeelt hij in twee hoofdstukken, de ernst en uitwerking van de roeping. En het tweede voorbeeld: de rechtvaardiging door het geloof valt uiteen in 'de bewustheid van het rechtvaardig zijn voor God' (hoofdstuk 9), 'de aaneming tot kinderen' (hoofdstuk 10) en 'Vaderzorg en kinderplicht' (hoofdstuk 11). Dit laat tegelijk zien hoe breed en uitgebreid collega Vreugdenhil te werk is gegaan. Dat is ook zo in de onderwerpen die hij toevoegde rondom de orde des heils. Ik noem 'Het 'hoe' van het geloof' en 'Sterven en opstanding'. Persoonlijk is mij deze aanpak te breed en komt een beknopte behandeling m.i. de inhoud van de behandeling van de orde des heils meer ten

goede. Niettemin vindt de lezer er voldoende stof tot verdieping en durf ik het daarom ook gerust een studieboek te noemen. En daarom ook zeker geschikt voor bespreking op kringen. De toegevoegde gespreksvragen zullen daarbij zeker helpen.

EdM, Rijssen

“het Leven van Job”, 10 preken over het boek Job (blz 139), door ds C. Neele. Uitgeverij: de Banier Appel-doorn

De ondertitel van dit boek is: door lijden naar het altaar. De teksten waar de preken over gaan: Job 2 vers 10m, Job 3 vers 1, Job 4 vers 17, Job 9 vers 2, Job 19 vers 25-27, Job 23 vers 10, Job 26 vers 14, Job 33 vers 23 en 24, Job 40 vers 3 en Job 42 vers 10b. In de preken wordt ingegaan op de leiding van God met Job en hoe God hem beproeft en door aanvechttingen heen Job zegent met aardse zegeningen en met geloofszekerheid, dat Job leert belijden: “ik weet, mijn Verlosser leeft”. Hoe Job deze weg vol heeft kunnen houden, dat heeft te maken met het beidiend worden uit Christus. Christus en Zijn offer is de Bron, uit Wie alles ontvangen wordt en waar naar toe verwezen wordt, staat centraal. Zo brengt God Job bij het altaar. Die leiding van God hebben wij allemaal nodig. Wellicht hebt u wel eens preken over Job gehoord en gelezen, maar ook deze preken aanbevelen!

J.v.D.

overlijdensberichten

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons lid

ABRAHAM NEELEMAN

op de leeftijd van 65 jaar.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen Gods nabijheid toe.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
'Door Onderzoek tot Wetenschap'
te Bleiswijk

In Zijn Heere en Heiland is op
10 december ontslapen onze broeder

ARIE OLIE

Met dankbaarheid denken wij aan de
vele jaren dat hij als trouw (bestuurs) lid
aan onze vereniging was verbonden.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen en
kleinkinderen in dit verlies.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften"
te Waddinxveen

Waddinxveen, december 2016

't Hijgend bert, der jacht ontkomen
Psalm 42 : vers 1

Met droefheid geven wij kennis van het
overlijden van ons trouwe en gewaardeerd
lid

EVERT JAN BRUINEKOOL

op de leeftijd van 90 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw en verdere
familie.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging Calvijn
te Baarn

19

"Geloofd zij God met diepst ontzag!"

Met onder andere deze woorden uit de
berijmde Psalm 68 hebben wij kennis
genomen van het ontslapen van

HENDRIK DUINKERKEN

hij overleed in de leeftijd van 81 jaar.

De HEERE wil zijn vrouw, kinderen
en (achter) kleinkinderen vertroosten en
sterken.

Henk mocht vele jaren trouw lid zijn van
onze mannenvereniging.

Bestuur en leden
van Mannenvereniging
"Ad Majorem Dei Gloriam"
te Wezep

Wezep, 11 november 2016

*Onze hulp en onze verwachting
is in de naam des HEEREN
Die hemel en aarde gemaakt heeft
Die trouw houdt tot in eeuwigheid
En niet laat varen de werken van Zijn handen*

Met droefheid geven wij kennis van
het overlijden van onze trouwe en
gewaardeerde secretaris

ALBERTUS WAAIJENBERG

in de leeftijd van 66 jaar.

De HEERE vertrooste en sterke Meta,
zijn kinderen, kleinkinderen en verdere
familie.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
"EBEN HAËZER"

Wekerom, november 2016

KABINET VAN DE KONING

'S-GRAVENHAGE

22 november 2016

KENMERK

REK 2016001837

Geachte heren Westland en Van Dijk,

Op verzoek van Zijne Majesteit de Koning bevestig ik u de ontvangst van uw brief op 4 november jl.

De Koning heeft mij verzocht u te danken voor uw vriendelijke woorden en goede wensen.

Directeur van het
Kabinet van de Koning,
voor deze

Mw. mr. M. Beuker